

SFB Newsflash

Nr 14 - Maart 2016



Maart 2016: het nieuwe jaar is alweer op kruissnelheid, het feestgedruis is uitgedoofd, de goede voornemens al dan niet in uitvoering: dus hoog tijd voor een nieuwe editie van onze NewsFlash.

Dat ook wij goede voornemens hebben voor het nieuwe jaar zal je vast merken aan de invulling die vanaf heden een bredere context zal bestrijken. Zo zullen er bovenop de gekende reportages van onze evenementen, regelmatig extra items van historische gebeurtenissen of plaatsen in de kijker worden gezet in onze SFB-Intel. Deze keer duiken we iets dieper in het verhaal achter de beroemde foto van het plaatsen der Amerikaanse vlag op Iwo Jima, Japan.

Eveneens nieuw zijn onze boekbesprekingen waarin de redactie voor u een gerelateerd boek samenvat. Voor deze eerste keer belichten we in SFB-Book's Corner het boek 'Post van Bromley' van Stefan Brijs.

Kortom een hele nieuw aanbod.

Wegens een technisch, of beter gezegd informaticaprobleem zijn de foto's van de FortDinner 2015 verloren gegaan dus die moeten we jullie schuldig blijven. Starten doen we deze keer met de laatste editie van onze Fortengordel.

FortenGordel 2015



Opnieuw hadden wij ons opgegeven voor deelname aan dit evenement, georganiseerd onder de vleugels van de provincie Antwerpen.

Deze editie stond volledig in het teken van de 100-jarige herdenking van WOI, reden genoeg om de handen in elkaar te slaan met de



academie Woord en Dans van Bornem.

Zij brachten een variëteit aan dans, toneel en voordracht en dit zowel in als op het Fort, een waar spektakel voor jong en oud

Fotomateriaal is spijtig genoeg nogal schaars maar voor de liefhebbers, er staan ondertussen een paar filmfragmenten van het gebeuren alsook het bijhorend interview op onze vertrouwde website.





SFB had voor de gelegenheid de “Bunkerroute” bewegwijzerd. Men kon een boottocht op de walgracht doen en er was de uitzonderlijke tentoonstelling “Scars of War” van Handicap International. Neem daarbovenop het prachtige weer en de talrijke mogelijkheden om de innerlijke mens te sterken en we kunnen gerust spreken van een succesvolle editie.



Fortiviteiten 2015

Onder een stralende hemel werden reeds op vrijdag met de nodige werken gestart. De mensen van het re-enactment team brachten reeds een pak materiaal en SFB begon alvast met de opbouw van de kids-stormbaan. Na het succes van de vorige keer werd de baan nog uitgebreid en voorzien van tal van nieuwe hindernissen voor onze jonge bezoekers.

Op zaterdag was het al vroeg alle hens aan dek. De laatste loodjes van de opbouw werden afgerond en de eerste bezoekers beginnen langzamerhand binnen te stromen. Verdeeld over het ganse weekend was er voor elk wat wils. Zo was er bovenop het Fort het tentencomplex waar naar hartelust kon gesmuld worden. Buiten een ruim terras met live sfeermuziek en optredens van de DogDancers alsook een initiatie flamencodans.





Op het plein stonden de marktkramers van de rommelmarkt gemoedelijk tussen de standen van de ambachten en konden de kleinsten zich uitleven op de stormbaan, het springkasteel of de trampoline.

De re-enacters waren van de partij met een uitgebreide versie van het Militaire Politie Frans kampement, inclusief voertuig en aangepaste containers.



Beneden in het Fort had dan weer het team van RRR zich een kamer toegeëigend en volledig uitgewerkt in de stijl van het Tsjetjeens conflict 1995.

Natuurpunt zette uiteraard zoals altijd de deuren van het vleermuizenreservaat open en verzorgde verscheidene rondgangen met gids.



Hinkesproke 2015

Het team van de Freinetschool was naar goede gewoonte opnieuw te gast met Hinkelsproke: een wervelend wandeltheater dat deze keer de titel "De Hoedzoekers" had meegekregen.

Het verhaal gaat als volgt, in de hoed van Napoleon zit een groot geheim verborgen. Een geheim dat de wereld kan vernietigen. Help mee zoeken naar de hoed van Napoleon voordat de mensen de slechte bedoelingen van de hoed vinden

Voor wie er niet bij was, hierbij de fotoreportage.



Mariekerke-Glider 2015

BAHAAT, voluit Belgian Aviation History Association, zij waren ditmaal te gast tijdens deze editie van de jaarlijkse herdenking te Mariekerke.

Aan de hand van een schaalmodel van het befaamde type A 29 – Waco bracht Cynrik De Decker, voorzitter van BAHAAT en medestichter van BAHAA, een uiteenzetting omtrent de Glider en de omstandigheden waarin die op deze plaats neerstortte.



Cynrik De Decker

De opnieuw talrijk opgekomen deelnemers luisterden aandachtig naar deze uiteenzetting in het gezelschap van een drietal originele Amerikaanse legerjeeps,

de altijd presente klaroenblazer en dit alles aan een met zon overgoten monument.



SFB - Books' Corner

Post voor Bromley – Stefan Brijs

John Patterson. Boekenwurm, literatuurverslaafde, anti-oorlogsjongen.

Zijn verhaal begint bij het uitbreken van WO I.

Engeland mobiliseert al wie kan en wil vechten voor het vaderland. Ze recruteren al wie een granaat kan gooien en een geweer kan vasthouden en dit om de “vreselijke Hunnen” te verslaan.

John Patterson ziet zijn beste vrienden vertrekken. Hun hoop en moed gaan hun voor en hun trots om Good Old Britain te mogen vertegenwoordigen.

John ziet het niet zitten. Hij wil zijn diploma literatuur halen. Hij blijft achter in een London dat zeer streng is voor mannen die niet willen vechten. Hij dient figuurlijk op te boksen tegen de vooroordelen en de haat die hem tegemoetkomen omdat hij weigert zich in te lijsten.

Langs de andere kant is hij toch een troost voor de moeders en liefjes die hun zonen en ventjes zien vertrekken. Het London van begin WO I is dan ook mistroostig, hard en ongenaakbaar. Wie London kent zal ook de buurten en wijken herkennen, beschreven in het boek. Niet meteen een visitekaartje.

Het noodlot tart John Patterson en uit verdriet vertrekt hij dan toch naar de opleiding en daarna naar het front. Via de Westhoek, richting de loopgraven in Frankrijk.



STEFAN
BRIJS
POST
VOOR
MEVROUW
BROMLEY

ROMAN

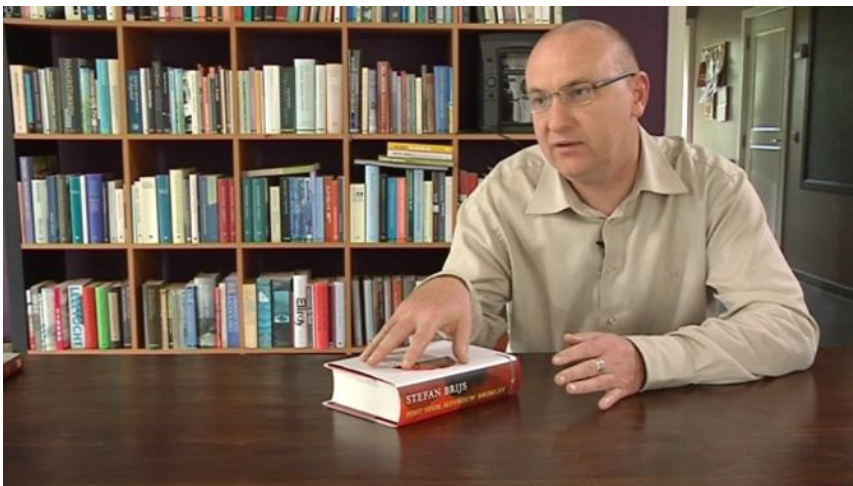
Hij wordt de rechterhand van Luitenant Ashwell. Een neurotische en ervaren frontsoldaat die meermaals zijn eigen en het leven van Patterson in gevaar brengt. Gevaarlijk individu zeg je. lees het boek en je begrijpt hem. Hij is dan ook voer voor de krijgsraad.

John ziet dood en verderf. Twijfelt over de noodzaak van de oorlog en zeker over het waarom hij daar aanwezig is.

Het is een meeslepend en hemeltergend relaas van hoe het daar aan het front aan toe ging. Geen verbloemde waarheid. Geen doekjes rond de wonden. Als je wat kent van WO I, al wat films en foto's gezien en boeken gelezen hebt, kun je je alles zo cinematografisch voorstellen.

Fanatieke oversten die je zonder aarzelen de kogel geven omdat je "laf" bent. Enig teken van zwakheid of teken van desertie, is voldoende om je voor de krijgsraad te brengen. Terwijl de jongens simpelweg getraumatiseerd door het o zo korte leven gaan. Dagenlange beschietingen, ontberingen in de loopgrachten, het Frans-Belgische pokke loopgrachtenweer, luizen, vlooien, te weinig eten, te weinig drinken, trop is te veel.

Wat spreekt aan in dit boek ? Wat betekent de titel : Post voor Mevrouw Bromley ?



Mevrouw Bromley is de moeder van zijn beste vriend Martin. Die vertrekt met opgeheven hoofd en vaandel en tromgeroffel richting België. Moeder blijft achter en John is gedurende het boek de spreekbuis van Martin naar zijn familie toe.

John zijn vader is postbode tijdens WO I en heeft de Chinese vrijwilligerseer om de doodsbrieven van de gesneuvelde aan vrienden en burens af te leveren. Een daad die hij niet kan torsen en dan ook een schrijnende keuze maakt.

John zelf verzorgt en bezorgt de post aan het front. Hij deelt ze uit aan zijn mede-soldaten en schrijft kaartjes en brieven voor de ongeletterden aan het front.

Op een gegeven ogenblik kan hij het zelfs niet meer aan om slecht nieuws te brengen.

Hij "vervalst" de post. Een zware misdaad ? Een leugen om bestwil ? Om achtergebleven familie toch nog te troosten ? Als je bemerkt dat tijdens WO I de post van de soldaten gecensureerd werd door de oversten, zijnde om de moraal aan het thuisfront hoog te houden; om zand in de ogen te strooien : Het gaat écht goed aan het front ! We winnen ! We geven de Hunnen lik op stuk !

Is er romantiek in het boek ? Ja, maar niet zoals alle gemiddelde boekskes en films. Geen coup de foudre met een frontverpleegster of iemand van de plaatselijke bevolking. Het gaat hier over moeders die hun zonen missen. Liefjes die vol ongeduld zitten wachten. Vrouwen die hun echtgenoten terug willen zien en er alleen voor staan met hun kinderen. Vele liefdesbrieven worden er geschreven. Vele liefdeskaarten worden verstuurd. John speelt hierin een cruciale rol : niet alleen als schrijver, of als leverancier, maar ook als literatuurkenner : menig brief of kaart wordt gesierd met een vurige liefdeswens van één of andere schrijver.

Het boek nodigt uit om verder te lezen. Stoppen gaat niet. Je weet niet hoe het gaat eindigen. Je bent zo nieuwsgierig naar wat komen gaat. Je wil weten wat er met de verschillende personages gebeurt. Een aanrader voor wie houdt van een goed en vlot geschreven boek.

SFB - Clublokaal

Voor diegenen die er bij waren vanaf het eerste uur, meer bepaald november 2007, zal het geen nieuws zijn te melden dat onze vzw voor 75% vanuit Sint-Niklaas de aansturing verzorgt.

Interne vergaderingen, opzoekingen, planning en archiefbeheer gebeuren op onze thuisbasis.

Op zich zeker geen struikelblok maar een eigen stekje waar mensen kunnen ontvangen worden en bepaalde delen van het archief en demomateriaal een onsite plaats krijgen zou zeker een meerwaarde kunnen betekenen.

Een gedachtegang waar ook de nv Fort Bornem graag in meedeelt, overtuigd dat we na zovele jaren geen eendagsvliegen zijn, hebben zij een chalet ter beschikking gesteld aan onze vzw.

Zo zal er, na nog wat opknapwerk, op de BI00 voortaan een vaste stek zijn van Studiegroep Fort Bornem. Volg zeker de regelmatige update's of breng ons een bezoekje, iedereen is welkom.



SFB - Intel

Raising the Flag on Iwo Jima



Wie kent hem niet, de overbekende foto's van vijf Amerikaanse militairen die gezamenlijk een vlag oprichten. Maar waar speelde zich dit af, wie zijn deze soldaten precies en wat was hun aandeel in de oorlog.

Het was een van de zwaarste gevechten tijdens de Tweede Wereldoorlog: de slag om Iwo Jima. Op dit kleine Japanse vulkaaneiland hielden Japanse soldaten zich vanaf 19 februari 1945 verschanst. Verbeten verdedigden ze zich ruim een maand tegen een grote Amerikaanse overmacht.

Vijf Amerikaanse mariniers en een korpslid wisten zich vereeuwigd door het planten van de Amerikaanse vlag op de Suribachivulkaan op het Japanse eiland Iwo Jima. De foto van deze

gebeurtenis groeide uit tot icoon van de slag om Iwo Jima, die in het Amerikaanse collectieve geheugen gegrift staat als een van de zwaarste gevechten uit de Tweede Wereldoorlog. Iwo Jima was het eerste eiland dat de Amerikanen veroverden op Japans grondgebied.

Van de zes mannen op de foto overleefden drie de strijd niet, de drie anderen werden beroemdheden door deze foto.

Naam	°	+	Armed Forces / Unit	Rank
Ira Hayes	1923 Arizona	1955 Arizona	USMC / 5th Marine Division	Corporal
Franklin Sousley	1925 Kentucky	1945 Iwo Jima	USMC / 5th Marine Division	Corporal
Michael Strank	1919 Slowakije	1945 Iwo Jima	USMC / 5th Marine Division	Sergeant
John Bradley	1923 Wisconsin	1994 Wisconsin	USMC / 5th Marine Division	Pharmacist's Mate Second Class
Rene Gagnon	1925 New Hampshire	1979 New Hampshire	USMC / 5th Marine Division	Corporal
Harlon Block	1924 Texas	1945 Iwo Jima	USMC / 5th Marine Division	Corporal

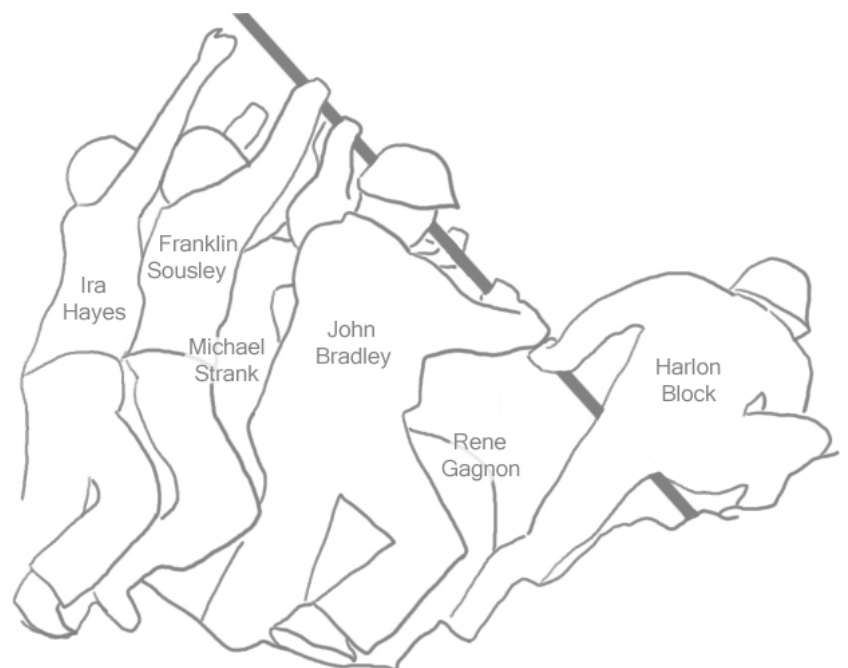
De slag om Iwo Jima

19 februari 1945. Bij aanvang is het duidelijk dat de Amerikaanse troepen het gevecht om Iwo Jima niet kunnen verliezen: tegen hun overmacht van 110.000 soldaten en materieel beginnen de Japanners, een kleine twintigduizend in totaal, weinig tot niets. De vraag is alleen, hoe lang zal het duren voor de Japanners capituleren, en tegen welke prijs?

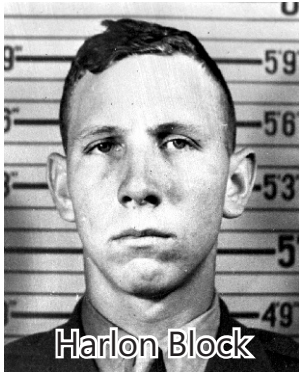
De Japanners weten namelijk van geen opgeven. Verbeten vechten ze zich vijfendertig dagen lang de dood in. Ze hebben zich verschanst in schuttersputjes, grotten en graven zelfs complete tunnelstelsels onder het eiland, dat maar 13 vierkante kilometer groot is. Naast snipers maken de Japanners gebruik van raketten en kamikazepiloten.

Mikpunt van de Amerikanen wordt de 166 meter hoge Suribachivulkaan, de meest strategische plek op het eiland. Maar het eiland blijkt één groot fort. Bombardementen halen weinig uit. Aanval na aanval volgt, vaak met de modernste wapens. Tevergeefs. De Amerikanen gooien het over een ander boeg en bestormen het eiland voor een grondoorlog.

Ook 's nachts vinden gevechten plaats. De Japanse bunkers zijn zo goed verborgen, dat ze de Amerikanen vaak overvallen: rustig wachten de Japanners vanuit hun schuilplek op naderende troepen, om ineens een schijnwerper aan te zetten en het vuur te openen. Dikke stalen deuren worden even geopend om te schieten, en daarna meteen gesloten voor het tegenvuur. Een eerste groep van bijna duizend mariniers zijn zo haast op een zelfmoordmissie, maar boeken gestaag maar traag voortgang. Om dit te illustreren: met vlammenwerpers proberen de Amerikanen de bunkers onschadelijk te maken, maar omdat deze door gangenstelsels met elkaar verbonden zijn heeft dit maar even effect. Tegelijkertijd wacht 's nachts het gevaar van een massaal Japans zelfmoordoffensief, wat een gangbare tactiek is gebleken.



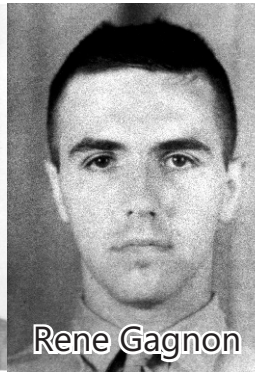
De gevechten zijn zwaar. Elke meter Amerikaanse vooruitgang wordt beantwoord met een salvo van artillerie, vanuit onzichtbare posities en hinderlagen. Wat mede de doorslag geeft is een achttal Sherman-tanks met vlammenwerpers. Tegen deze militaire vinding kunnen de Japanners weinig inbrengen en het voertuig blijkt uitstekend geschikt om de bunkers en gangenstelsels onschadelijk te maken. Nadat de Amerikanen op 23 februari Suribachi innemen, wacht nog de noordzijde van het eiland. Ondanks de verliezen aan de zuidzijde, houden de Japanners aan deze kant hevig stand. Bovendien zijn de versterkingen op dit deel geavanceerder. Amerikanen sneuvelen bij bosjes. Doorbraak komt als de Amerikanen 's nachts aanvallen gaan uitvoeren, en veel slapende Japanse soldaten kunnen verrassen. Hierdoor worden veel strategische posities veroverd.



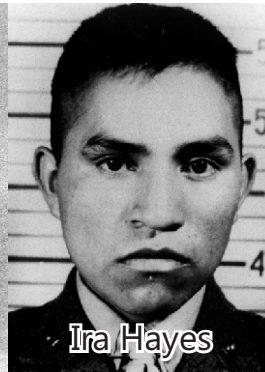
Harlon Block



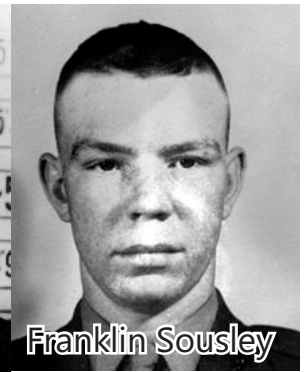
Michael Strank



Rene Gagnon



Ira Hayes



Franklin Sousley

De massieve aanval op de stellingen put de Japanse soldaten uit, en voedsel, water en munitie raken schaars. In het zicht van een nederlaag kruipen veel Japanners 's nachts uit hun holen, en gaan de Amerikanen te lijf met wat ze nog aan wapens overhebben. Eén-op-ééngevechten met de vuist komen steeds vaker voor en de Japanners vechten zich stuk voor stuk de dood in. Een minder eervol einde vindt ook vaak plaats in de grotten, met een granaat in eigen hand.



Iwo Jima wordt veilig verklaard op 16 maart 1945, vijftientig dagen na de invasie. Maar op 25 maart voeren driehonderd Japanners een laatste banzai-tegenaanval uit, waarbij ze nog tientallen Amerikaanse mariniers mee de dood insleuren. De eindstand: van de 110.000 Amerikaanse troepen sneuvelen er bijna 6800, ruim 19.000 zijn gewond geraakt. Vrijwel alle ruim 18.000 Japanse soldaten zijn omgekomen, een klein groepje is gevangen genomen. Na afloop van de Tweede Wereldoorlog verklaren

stafleden van het Japanse leger dat het leger vóór Iwo Jima al grote verliezen had geleden. Doel was dan ook dat op het eiland de voortgang van de Amerikanen afgeremd zou worden. In de tussentijd kon de slagkracht op het vasteland zich hergroeperen om een Amerikaanse invasie te voorkomen. Op Iwo Jima moesten de Japanners de Amerikanen zware verliezen toebrengen, zodat ze een mogelijke invasie van Japan zouden heroverwegen.



De foto



Joe Rosenthal

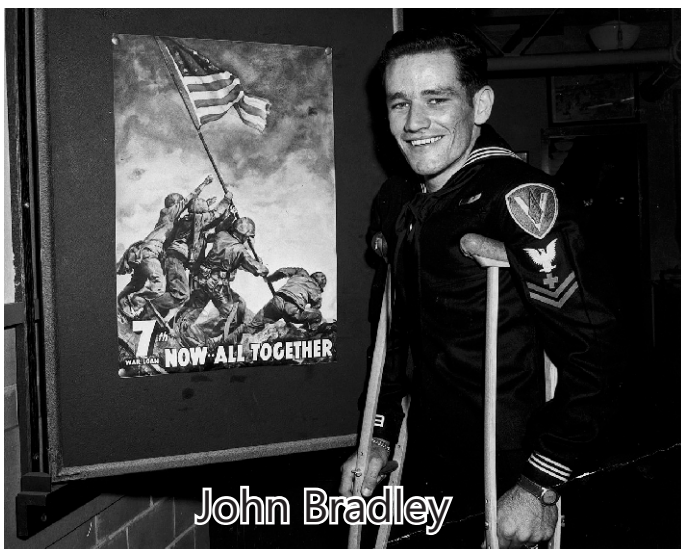
Er is veel te doen geweest over de foto die werd gemaakt van de mariniers die een Amerikaanse vlag planten op de Suribachi-top. De foto werd gemaakt op de vijfde gevechtsdag, 23 februari 1945, door Joe Rosenthal en raakte in

de Verenigde Staten bekend als een van de beelden van de Tweede Wereldoorlog. Drie van de zes afgebeelde mannen sneuvelen tijdens de slag om Iwo Jima. De andere drie werden grote bekendheden. Het was echter de tweede keer dat deze vlag-scène werd gefotografeerd.

De Amerikanen verwachtten grote weerstand bij het innemen van de slapende vulkaan. Maar toen deze uitbleef, werd een marinier met vlag de Suribachi opgestuurd. Het planten van deze vlag werd vastgelegd door fotograaf Louis Lowery. De legende gaat dat de kolonel van het tweede bataljon, Johnson, de vlag toen heeft opgeëist als souvenir, omdat zijn afdeling dat deel van Iwo Jima ingenomen had. Hij stuurde daarop een tweede vlag naar de top, ter vervanging van de eerste. In een knap staaltje propaganda werd het moment nog eens over gedaan voor de camera. Dít werd de beroemde foto.



Eerste vlag-scène



John Bradley

De foto werd ontzettend populair en afgedrukt in duizenden publicaties. De foto werd de enige foto die de Pulitzerprijs voor fotografie won in hetzelfde jaar als de publicatie van de foto zelf. De afbeelding wordt beschouwd als een van de belangrijkste en herkenbare foto's uit de oorlog. De foto is ook verwerkt in het kunstwerk The Portable War Memorial van Ed Kienholz.

Bronnen : Nationale archief van de Verenigde Staten
Our Greatest Generation (FB)
Wikipedia Encyclopedie